

PÄÄTÖS

Nro 95/2020

Dnro ESAVI/26142/2019

11.3.2020

ASIA Uuden rantamuurin rakentaminen Porin Jokikeskuksen etelärannalle, Pori

HAKIJA Porin kaupunki

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Porin kaupunki on 1.8.2019 Etelä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt lupaa uuden rantamuurin rakentamiseen Porin Jokikeskukseen Porin kaupungissa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain (587/2011) 3 luvun 2 §, 3 §:n kohta 8) ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HANKETTA KOSKEVAT LUVAT, SUOJELUALUEET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Luvat ja päätökset

Vesilain mukaisia päätöksiä nykyiseen rantamuriin liittyen ei ole tiedossa.

Kaavoitustilanne ja suojelualueet

Maakuntakaava

Hankealueella on voimassa KHO:n 13.3.2013 hyväksymä Satakunnan maakuntakaava. Lisäksi alueella on voimassa Satakuntaliiton maakuntavaltuuston 17.5.2019 hyväksymä Satakunnan vaihemaakuntakaava 2, jonka teemoina on energiantuotanto, soiden moninaiskäyttö, kauppa, maisema-alueet ja rakennettu kulttuuriympäristö. Maakuntakaavassa hankealue kuuluu keskustatoimintojen alueeseen (C) ja tarkemmin maakuntakeskuksen ydinalueeseen (-1). Lisäksi alueelle on merkitty muinaismuistoalue (sm).

Satakunnan vaihemaakuntakaava 2:ssa hankealue kuuluu tilaa vaativan kaupan kehittämisvyöhykkeeseen (km). Lisäksi hankealueen vieressä

virtaavaa Kokemäenjokea on ehdotettu päivitys- ja täydennysaineistossa valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.

Hankealue kuuluu Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristöjen ja rakennusperintökohteiden alueelle (kh1).

Yleiskaava

Hankealueella on voimassa Porin kaupunginvaltuuston 10.12.2007 hyväksymä Kantakaupungin yleiskaava 2025. Hankealue on kaavoitettu kaupunki- tai kyläkuvallisesti merkittäväksi alueeksi (ristikko), jonka rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot tulee säilyttää kaupunkikuvassa (S-1) sekä torimaiseksi alueeksi, jonka on tarkoitus liittää joki ja jokirannan kaupunkielementit aktiiviseksi, toiminnalliseksi kokonaisuudeksi (salmiakkikuvio). Yksittäisiä suojeltavia rakennuksia on rantamakasiini (48). Hankealue on myös merkitty alueen osaksi, jolla sijaitsee muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jonka maankäyttösuunnitelmista tulee pyytää Museoviraston lausunto (SM-1).

Asemakaava

Hankealue kuuluu Etelärannan asemakaava-alueeseen, joka on hyväksytty 10.12.2018. Asemakaava-alueelle on tehty Linnan 1. ja Teljän 2. kaupunginosien ranta-alueen asemakaavan muutos (asemakaava 609 1605), joka on hyväksytty lainvoimaiseksi 23.1.2019.

Suojelukohteet

Hankealueella eikä sen läheisyydessä sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin suojeltu alue Kokemäensaaren luonnonsuojelualue (YSA023260) sekä Natura 2000 -verkostoon kuuluva Kokemäenjoen suisto (SPAFI0200079, LVO020072, SACFI0200079) sijaitsevat hankealueesta noin 5,2 km luoteeseen.

Kokemäenjoessa elää uhanalaista Vuollejokisimpukkaa (*Unio crassus*), jonka lajirauhoituksesta poikkeamiseen on haettu lupa Varsinais-Suomen ELY-keskukselta. ELY-keskus on 5.4.2019 annetulla päätöksellä myöntänyt luvan vuollejokisimpukoiden rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen olemassa olevan laiturin kunnostamistöihin vuoden 2022 loppuun saakka.

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen tarkoitus ja yleiskuvaus

Hankkeen tavoitteena on korvata olemassa oleva huonokuntoinen rantamuuri uudella ja samalla edistää koko Jokikeskuksen rakentumista vuonna 2012 laaditun yleissuunnitelman mukaisesti. Yleissuunnitelmassa asetettiin tavoitteeksi joen rantojen ja aukoiden toiminnallisuuden, viihtyisyyden sekä laadun kehittäminen. Erilaisilla tapaamispaikoilla, puistoalueilla sekä

ravintola- ja kahvilapalveluilla yhdessä siltojen kanssa muodostetaan yhtenäinen toiminallinen kokonaisuus. Jokirannat aukioineen tulevat jatkossa olemaan entistä keskeisempi osa Porin julkista ulkoympäristöä. Kaupunkilaisille ja kaupungissa vieraileville avautuu elämyksellinen ja laadukkaasti rakennettu kaupunkiympäristö joen rannassa, missä myös monipuoliset tapahtumat löytävät paikkansa eri vuodenaikoina.

Nykyinen reunamuuri on huonokuntoinen ja tullut käyttöikänsä päähän. Ennen nykyisten rantamuurirakenteiden purkamista hankealueelle rakennetaan työnaikainen tukiseinä. Vanhat rantamuurirakenteet puretaan ja uusi rantamuuri perustetaan asennuslujan välityksellä vedenalaiselle paalu-laatalle.

Vesistötiedot

Valuma-alue ja järvisyys

Hankealue kuuluu Kokemäenjoki-päävesistöalueeseen (nro 35), 1. jakovaiheen vesistöalueeseen Kokemäenjoen alue (nro 35.1), 2. jakovaiheen alueeseen Kokemäenjoen alaosan alue (nro 35.11) sekä kolmannen jakovaiheen osalta valuma-alueeseen Porin alue (nro 35.111).

Suomen ympäristökeskuksen tietokannan mukaan Kokemäenjoen vesistöalueen (nro 35) valuma-alueen pinta-ala on 27 046,11 km² ja järvisyysprosentti 10,99.

Vedenkorkeudet

Jatkuvatoiminen vedenkorkeusasema Porin vanhasilta (tunnus 3510721) sijaitsee hankealueen välittömässä läheisyydessä ylävirrassa. Vedenkorkeusaseman mitatut N₂₀₀₀-järjestelmän mukaiset vedenkorkeudet:

HW (13.12.1981)	+2,70 m
MHW (1978-2018)	+1,67 m
NHW (1978-2018)	+1,00 m

Virtaamat Hankealueen kohdalta ei ole tiedossa virtaamatietoja. Tulokset on mitattu lähimmältä jatkuvatoimiselta virtaamamittauspisteeltä Harjavalta (tunnus 3510450), joka on hankealueelta noin 28 kilometriä ylävirtaan.

HQ (05.05.1966)	918 m ³ /s
MHQ (1931-2018)	587,87 m ³ /s
NHQ (1931-2018)	269 m ³ /s
HNQ (1931-2018)	177,00 m ³ /s
MNQ (1931-2018)	50,89 m ³ /s
NQ (1.6.1975)	2,00 m ³ /s

Veden laatu

Vuoden 2016 luokittelussa Kokemäenjoen alaosan (35.111) ekologinen tila on luokiteltu välttäväksi, voimakkaasti muutetuksi. Kemiallinen tila 2013 luokittelussa Kokemäenjoen alaosa on todettu hyvää huonommaksi.

Uusimmat pintavesien laatatiedot hankealueen läheltä on otettu Konepajarannasta (Kojo Konepajaranta, VESLA ID 82727) noin 430 metriä hankealueelta ylävirtaan 9.4.2019. Mitattu sameus on ollut 33 FNU ja kiintoainepitoisuus 16 mg/l. Sähkönjohtavuudeksi on mitattu 14 mS/m. Kokonaistyyppi on ollut 2 200 µg/l, nitriitti-nitraattityyppinä 1 600 µg/l ja ammoniumtyyppinä 43 µg/l. Kokonaisfosfori on ollut 68 µg/l, fosfaatti fosforina 15 µg/l. Orgaanisen kokonaishiilen pitoisuudeksi on mitattu 14 mg/l ja liukoisen orgaanisen hiilen pitoisuudeksi 12 mg/l.

Jääolot

Havaintojen mukaan jääpeitteen aika vuosina 1961–1999 on ollut keskimäärin 160 päivää. Jäätyminen tapahtuu yleensä marraskuussa, ja jäiden lähtö ajoittuu huhtikuun loppuun/ toukokuun alkuun.

Koska virtausolosuhteet hankepaikalla ovat erilaiset kuin lähimmällä havaintopaikalla, havaintoja voidaan pitää lähinnä suuntaa antavina eikä niiden voi katsoa suoraan kuvaavan jäätymistä ja jäänlähtöä hankealueella.

Jääolosuhteet Kokemäenjoessa ovat haastavat etenkin keväisin. Jäiden liikkeelle lähtö saattaa synnyttää jääpatoja, jotka synnyttävät tulvia ympäröiville alueille, myös jäiden aiheuttamat jääkuormat alueella sijaitseviin rakenteisiin ovat merkittäviä.

Pohjavesialueet

Hankealuetta lähin luokiteltu pohjavesialue sijaitsee noin 650 metrin päässä hankealueesta länteen (Karjaranta, tunnus 0260903). Seuraava luokiteltu pohjavesialue Ulasoori-Vähärauma (tunnus 0260901) sijaitsee noin 3,2 km päässä hankealueesta länteen.

Vesi- ja ranta-alueiden käyttö

Vesiliikenne

Vesiliikenne hankealueella tapahtuu pääasiassa vesibusseilla, pienveneillä sekä kanooteilla ja kajakeilla.

Vesiliikenteen koko vuoden kestävä nopeusrajoitus hankealueen kohdalla Kokemäenjoessa on 10 km/h.

Etelärannassa on Porin kaupungin venelaitureita, vierasvenelaituri sekä eri yrittäjien ravintolalaitureita.

Asutus Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat hankealueen välittömässä läheisyydessä, sen eteläpuolella kulkevan kadun (Eteläranta) toisella puolella.

Kalastus ja kalankulku

Kokemäenjoessa esiintyy muun muassa taimen, harjus, siika, kirjolohi, hauki, toutain ja kuha. Jokeen tehdään myös kalaistutuksia vuosittain. Kokemäenjoen alaosassa tärkeimmät istutuslajit ovat vaellussiika ja merilohi. Niiden lisäksi Kokemäenjokeen istutetaan muun muassa kirjolohta, järvi- taimenta, täplärapuja, harjuksia, kuhia ja ankeriaita.

Kalastustapoja Kokemäenjoella on muun muassa heittokalastus, perhokalastus sekä vetouistelu.

Hankealueen alavirran puolella ei ole kulkuesteitä kaloille. Lähin totaalinen kulkueste on Harjavallan pato, joka sijaitsee Kokemäenjoessa hankealueesta noin 27 kilometriä ylävirrassa.

Uimarannat

Kohdealueella ei sijaitse EU-uimarantoja. Lähin EU-uimavesidirektiivin uimaranta on Kirjurinluoto, joka sijaitsee vastarannalla kohdealueelta luoteeseen noin 200 metrin etäisyydellä.

Maaperä ja pohjaolosuhteet

Alueen maaperä muodostuu jääkauden synnyttämistä kerrallisista sedimenteistä, hiekasta, savesta ja siltistä. Etelärannan kohdalla on sijainnut korkea harju, josta on jäljellä harjun ydinosat. Rannassa suunnittelualan itäpäässä (Cafe Jazzin kohdalla) harju näkyy maan sisässä kohoavana moreenimäkenä, johon pohjatutkimukset ovat pysähtyneet noin 11...13 metrin syvyydessä maanpinnasta, noin tasolla -9...-13 m (N₂₀₀₀). Länsipäässä kairaukset ovat päättyneet tiiviiseen maakerrokseen tai kiveen, ja osa kairauksista on päätetty määräsyvyyteen, noin 28...52,5 metrin syvyydessä maanpinnasta, noin tasolla -24,5...-52 m (N₂₀₀₀). Suunnittelualueella ei ole tehty kallionpinnan varmistuksia.

Maa-alueella ylimpänä maakerroksena on aukion rakennekerroksia ja täytemaita arviolta 23 metriä. Täytekerroksen alapuolella on maaperänäytteiden perusteella alueen länsiosassa hiekkaa ja hiekkamoreenia (pisteet 2010, 2011, 2026), alueen keski- ja itäosassa savista siltiä ja hiekkaa (pisteet 2014, 2019). Nämä löyhät maakerrokset jatkuvat syvälle maaperään. Maaperänäytteiden perusteella vesipitoisuus vaihtelee välillä 10,4...62,6 % ja maaperä on pääasiassa routivaa.

Vesialueella ylimpänä maakerroksena on joen pohjasedimenttejä, savista hiekkaa. Pohjasedimentin alapuolella on maanäytteiden perusteella savista siltiä (pisteet 2003, 2005, 2008) noin tasolle -16...-17 m (N₂₀₀₀) asti, jonka vesipitoisuus vaihtelee maanäytteiden perusteella välillä 50,3...88,7 %. Odotusajalla tehtyjen siipikairausten perusteella savisen siltin redusoimaton

leikkauslujuus vaihtelee pisteessä 2004 välillä 14,5...61,8 kPa ja pisteessä 2008 välillä 9,5...78,4 kPa. Savisen silttikerroksen alapuolella on maanäytteiden perusteella savista hiekkaa, jonka vesipitoisuus vaihtelee välillä 17,9...33 %. Nämä löyhät maakerrokset jatkuvat syvälle maaperään.

Pilaantuneet maa-alueet

Itse hankealueella ei ole tiedossa pilaantuneen maan kohteita, mutta sen välittömässä läheisyydessä, noin 70 metriä hankealueelta itään, Porin sillan kupeessa, sijaitsee maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) merkitty kohde (kohdetunnus 71721). Muut maaperän tilan tietojärjestelmään merkityt kohteen 200 metrin säteellä hankealueelta ovat kohdealueelta noin 100 metriä kaakkoon (kohdetunnus 70600) sekä hankealueelta noin 150 metriä kaakkoon (kohdetunnus 70601).

Nykyiset rantarakenteet

Vanha huonokuntoinen rantamuuri itäosassa (Cafe-Jazzin kohta) on rakenteeltaan teräsponttiseinä, jonka yläpinnassa ja joen puoleisessa sivupinnassa on teräsbetoninen reunapalkkivalu. Pontit on lyöty joen uomaan arviolta noin 6 m syvyydelle vedenpinnasta. Pontit on ankkuroitu vetotangoilla (arvioitu k/k-väli tangoilla on noin 3 m, tankojen asennussyvyys on noin 1,8 m nykyisestä ranta-alueen pinnan korkoasemasta) rantapenkkaan upotettuihin teräsbetonisiin ankkurilaattoihin. Muurin yläosassa on levennys, nk. "reunapalkki" ja siihen on kiinnitettyä teräksinen putkikaide. Rantamuurille on tehty korjaustyö alueen vaiheen I rakentamisen yhteydessä.

Länsiosassa noin 100 m:n jaksolla alkaen vanhan nosturin kohdalta länteen päin on rakenteena teräsbetonirakenteinen, luonnonkivireunapalkein varustettu kulmatukimuuri, joka on perustettu puupaalutuksen varaan. Puupaalutuksena on vinopaalutusta joen suuntaa kallistaen sekä muurin pohjalaatan taaemmalla alueella myös pystypaalutusta.

Rakennettava uusi laiturialueen laajennus liitetään teräsbetonirakenteisen rantamuurin ja vanhan kaiderakenteen osalta vanhoihin rakenteisiin.

Suoritettavat toimenpiteet ja tehtävät rakenteet

Hankkeen yleiskuvaus

Hanke sisältää Porin Jokikeskuksen Etelärannan aukoiden ja rantarakenteiden rakentamisen välillä Antinkatu–Taavisilta. Rakennuskohde sijaitsee Porin keskustassa, Kokemäenjoen etelärannalla. Kohde kuuluu Porin kansalliseen kaupunkipuistoon. Kyseessä on rakennetun ranta-alueen kaupunkikuvallinen, toiminnallinen ja tekninen kunnostaminen sekä aukioihin ja venelaitureihin liittyvän uuden rantamuurin rakentaminen. Hanke koskee Etelärannan aukoiden, vesihuollon, valaistuksen, rantamuurirakenteiden ja muiden muuri- sekä porras- ja kaiderakenteiden rakentamista.

Rantamuurin rakenne

Rantamuurin alaosa on elementtirakenteinen ja yläosa on paikallavalettu. Alaosa asennetaan veden alle. Yläosan ja alaosan välinen sauma on vedenpinnan yläpuolella.

Varusteet ja suojalaitteet

Portaisiin ja luiskiin rakennetaan käsijohteet. Tukimuurin ulkopintaan kiinnitetään teräksiset pelastautumisportaat. Tukimuurien reunapalkin yläpinnan kiviin/betoniin kiinnitetään paikoitellen teräskaiteet. Rantamuurit varustetaan uppobetonoitavilla eroosiolaatoilla.

Ruoppaus

Rantamuurin rakennustöiden yhteydessä ruopataan pohjasedimenttiä. Ruopattavien massojen määrä on 10 880 m³. Massat tullaan läjittämään Porin kaupungin hallinnoimalle maanläjitysalueelle Hangassuon kaatopaikan alueelle.

Rakennustyön suorittaminen

Työnaikaiset tukiseinät tehdään ennen nykyisten rantamuurirakenteiden purkamista tai lamelleittain, missä työnaikaiset tukiseinät tai tuleva paalulaatta risteää nykyisten rantamuurirakenteiden kanssa. Purettavat rantamuurirakenteet ovat rakentamisjätettä ja urakoitsija toimittaa purkumateriaalin kaatopaikalle tai muuhun hankkimaansa luvalliseen paikkaan.

Tukimuurit, portaat ja muut rakenteet perustetaan maanvaraisesti. Uusi rantamuri perustetaan asennusalustan välityksellä vedenalaiselle paalulautalle.

Rakennustyönaikaiset järjestelyt

Liikkuminen hankealueella on rakentamisaikana rajoitettua. Rakennustyön aikana ranta-alue on työmaa-alueita, jonne ulkopuolisilta on pääsy kielletty.

Rakentamisen aikataulu

Rakennustyöt suoritetaan kesän 2020 aikana.

Omistussuhteet

Hankealuetta ympäröivät kiinteistöt ja vesialueet omistaa Porin kaupunki.

Hankkeen vaikutukset

Vesistövaikutukset

Vesistön olosuhteet säilyvät hankealueella lähes nykyisellään eikä hankkeella ole merkittävää vaikutusta vedenkorkeuteen, virtaamiin, vedenlaatuun tai pohjaveteen.

Vesistörakentaminen aiheuttaa tyypillisesti kiintoainekuormitusta ympäröivällä vesistöalueella. Rantamuurin rakentamis- ja purkutöiden työvaiheet irrottavat ja nostavat pohjan sedimentteihin laskeutuneita kiintoaineita ja ravinteita vesifaasiin. Kiintoaineen sekoittuminen ylempiin vesikerrokseen saattaa aiheuttaa vedessä samentumista ja kiintoainepitoisuuden kasvua. Vaikutukset rajoittuvat kuitenkin rakentamisaikaan, eivätkä vaikutukset ole pysyviä.

Pohjavedet

Hankkeella ei arvioida olevan pohjavesivaikutuksia.

Vedenlaatu

Rakentamishanke suunnitellaan ja toteutetaan siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ympäristölle.

Vesistön ja rannan käyttö

Rakennustöiden aikana ranta-alue on osittain työmaa-aluetta, jonne ulkopuolisilta on pääsy kielletty. Liikkumisrajoitukset koskevat vain rakentamisaikaa.

Vaikutukset kalastukseen, kalastoon ja muuhun vesieläimistöön

Hankkeella ei ole pysyviä tai merkittäviä väliaikaisia vaikutuksia kalastukseen tai kalakantoihin. Rakentamisesta aiheutuva veden samentuminen voi aiheuttaa tilapäistä vaikutusta vesieläimistöön. Vaikutuksen kestoon vaikuttaa sekä kiintoaineiden ja samentumisen määrä että ajankohta.

Rakentamistöiden aiheuttama samentuminen ja pohjan liettyminen lähialueella saattavat aiheuttaa kalojen ja rapujen tilapäistä siirtymistä alueelta. Samentumisella voi olla vaikutusta myös kalojen lisääntymiseen, sillä irronnut kiintoaines voi laskeutuessaan peittää mätiä ja vähentää poikastuotantoa. Myös rakentamisen aiheuttama melu voi karkottaa kaloja ja rapuja pois alueelta.

Rakentamisen aiheuttama samentuminen ja pohjan liettyminen saattaa heikentää uhanalaisen Vuollejokisimpukan esiintymistä alueella. Samentu-

misen vaikutusta pyritään vähentämään kiinnittämällä huomiota työskentelyajankohtaan, työmenetelmien ja kaluston valintaan.

Vaikutukset ympäristö- ja kulttuuriarvoihin sekä suojelualueisiin

Hankealue sijaitsee Porin vanhalla asemakaava-alueella, joka on muinaisjäännöskohde. Lisäksi hankealue sijaitsee valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueella. Vesistöalue, johon kohdealue pohjoisessa rajautuu, kuuluu Kokemäenjoen kulttuurimaisemaan. Hankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia ympäristö- ja kulttuuriarvoihin eikä suojelualueisiin.

Rantamuurin rakentamisella ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia suojelualueisiin. Siltapaikkaa lähimmäksi sijoittuvat Natura- ja muut luonnonsuojelualueet sijoittuvat riittävän etäälle, eikä merkittäviä haitallisia vaikutuksia pääse syntymään.

Vaikutukset vesienhoitosuunnitelman tavoitteisiin

Kokemäenjoen alaosa, jonka rannassa suunnittelualue sijaitsee, kuuluu Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueeseen. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia vesienhoidon suunnittelussa esitettyihin vesistön tilatavoitteiden saavuttamiseen.

Tulvariskien hallintasuunnitelma

Hankkeella ei ole vaikutusta tulvariskin hallintasuunnitelman tavoitteisiin.

Hankkeen hyödyt ja menetykset

Porin Jokikeskus toteuttaa kaupunginhallituksen hallitusohjelmaa ja kaupunkistrategiaa, joiden perusteella Poriä kehitetään tapahtuma- ja elämyskaupunkina. Hankkeen tavoitteena onkin parantaa jokirantaympäristön monipuolisempaa hyödyntämistä ja lisätä siten alueen käyttöä.

Hanke vahvistaa kokonaisuudessaan keskustan kevyen liikenteen yhteyksiä, parantaa alueen yleistä viihtyisyyttä sekä ympärivuotista käyttöä. Samalla huonokuntoista infrastruktuuria uusitaan, sillä nykyinen rantamuri on tullut käyttöikänsä päähän ja aiheuttaa huonokuntoisuuden vuoksi riskin turvallisuudelle. Alueen tekniikkaa nykyaikaistetaan ottaen huomioon myös eri tapahtumien toimintaedellytykset. Myös veneilymahdollisuuksien paraneminen on yksi hankkeen eduista.

Hakijan arvion mukaan rantamuurien rakentaminen ei aiheuta korvattavaa maisemahaittaa.

Työnaikaiset haitat ovat tilapäisiä ja merkitykset vähäisiä. Pitkäaikaisia vaikutuksia vesistöön, kalastoon tai virkistyskäyttöön ei ole. Hakijan arvion mukaan korvattavia edunmenetyksiä ei aiheudu.

Tarkkailu

Urakoitsija laatii ja hyväksyttää tarkkailuohjelman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa ennen rakennus- ja purkutöiden aloittamista.

Tarkkailuohjelman tulee sisältää näytteenottopaikat, -tavat ja -ajankohdat. Näytepisteistä on otettava referenssinäytteet ennen rakentamistöiden aloittamista. Näytteitä otetaan säännöllisesti rakentamisen aikana sekä noin 2 viikkoa työn valmistumisen jälkeen. Vesinäytteistä analysoidaan muun muassa sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, kokonaisfosfori, happi, rauta, pH, näkösyvyys ja lämpötila. Myös muut päivittäiset havainnot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Tarkkailuohjelman tulee sisältää myös tieto raportointikäytännöistä ja tulosten toimittamisesta.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Porin kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 18.11.2019. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Kuulutus ja hakemuksen keskeinen sisältö on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Museovirastolta, Porin kaupungilta sekä Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

LAUSUNNOT

1) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että hankealue kuuluu vesimuodostumaan Kokemäenjoen alaosa, jonka ekologinen tila on Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman (2016) mukaan välttävä. Tilaluokka on muuttunut. Vesimuodostuma on voimakkaasti muutettu. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä ekologinen tila vesimuodostumalla vuoteen 2021 mennessä. Vesimuodostuman kemiallinen tila on hyvää huonompi. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa vähintään hyvä kemiallinen tila vesimuodostumassa vuoteen 2027 mennessä. Suunnitellut toimenpiteet voivat aiheuttaa työnaikaista samentumista, mutta ne eivät kuitenkaan vaikeuta vesienhoidon tavoitteiden saavuttamista.

Hakemusasiakirjoissa ei ole yksiselitteisesti esitetty, kuinka paljon rantamuurin rakentamistoimenpiteet edellyttävät joen pohjasedimentin kaivamista. Hakemusta tulee täydentää ruoppausmassojen määrällä. Täydennyksessä tulee esittää myös sedimenttien läjityspaikka. Työvaiheet tulee ajoittaa siten, että aiheutetaan mahdollisimman vähän haittaa virkistyskäytölle ja kalataloudelle.

Hankkeen vesistövaikutuksia tulee tarkkailla. Vesistötarkkailusuunnitelma tulee lähettää hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista ELY-keskukseen hyväksyttäväksi.

Hankkeesta tulee pyytää lausunto Satakunnan museolta.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on myöntänyt Porin kaupungille hankkeen toteuttamiseen liittyvän luvan vuollejokisimpukkaa koskevista rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen 5.4.2019 (VARELY/882/2019). Vuollejokisimpukka on luonnonsuojelulain 38 § mukaisesti rauhoitettu sekä luonnonsuojelulain 49 § mainittu EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji. Rantamuurihankkeen toteuttaminen edellyttää Kokemäenjoen pohjan kaivamista alueella, jolla vuollejokisimpukoita esiintyy. Koska vuollejokisimpukoiden vahingoittaminen ja siirtäminen on kielletty, Porin kaupunki haki lupaa rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen hankkeen toteuttamiseksi asemakaavan mukaisena.

Varsinais-Suomen ELY-keskus myönsi luvan vuollejokisimpukoiden rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen (joenpohjan kaivamiseen) rantamuurien ja laitureiden uusimisen yhteydessä siinä laajuudessa, mitä nykyisten rakenteiden uusiminen ja turvallisesti tekeminen edellyttää. Porin kaupungin antamien tietojen mukaan asemakaavan mukainen uuden rantamuurin rakentaminen edellyttää pohjan kaivamista suuremmalta alalta kuin nykyisen rantamuurin korjaaminen. Asemakaavan mukaisessa suunnitelmassa jokiuoma tulee myös kapenemaan lopullisesti nykyiseen rakennelmaan verrattuna. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen myöntämä lupa vuollejokisimpukoiden suojelumääräyksistä poikkeamiseen ei siis mahdollista asemakaavan mukaista rantamuurialueen laajentamista, johon vesilupaa nyt haetaan. Päätöksen perustelujen osalta Varsinais-Suomen ELY-keskus viittaa antamaansa päätökseen (VARELY/882/2019), jonka Porin kaupunki on toimittanut Etelä-Suomen aluehallintovirastoon hakemuksensa liitteenä.

Hanke, jolle vesilain mukaista lupaa haetaan, edellyttää jokiuoman pohjan kaivamista ja pysyvää muuttamista laajemmalla alueella kuin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen myöntämässä poikkeusluvassa (5.4.2019) on sallittu. Vesilain mukaista lupaa ei sen vuoksi voida myöntää hankkeelle kokonaisuudessaan.

2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisella ei ole huomautettavaa hakemuksen johdosta.

3) Museovirasto on todennut, että hankealue sijaitsee kulttuuriperinnön kannalta kiinnostavassa paikassa, joka kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön Kivi-Pori. Hankealue on myös Porin vanhalla asemakaava-alueella (muinaisjäännösrekisterin kohde nro 1000007309), joka on Porin vanhinta sijaintipaikkaa ja potentiaalista arkeologisten kohteiden löytöpaikkaa. Museoviraston Teemu Mökkönen on laatinut alueen arkeologisen raportin vuonna 2002. Raportin mukaan 1700-luvun ranta-aittojen alue on ulottunut hankealueelle. Hankealueella on ollut 1840-luvulla laitureita. Museoviraston tiedossa on, että hankealueelle on aiemmin sijoitettu kunnallistekniikkaa ja että jokiuomassa on tehty imuruoppausta, mutta Museoviraston arvion mukaan hankealueen maakerroksissa täytemään alla voi kuitenkin edelleen sijaita jäännöksiä vanhoista ranta-aitoista ja laitureista. Ranta-alueiden arkeologisesta kulttuuriperinnöstä on kaiken kaikkiaan olemassa hyvin vähän tietoa. Tiedon lisäämistä edesauttaa omalta osaltaan se, että kulttuuriperintöasiantuntijoille annetaan mahdollisuus tutustua ranta-alueiden työmaihin ja tarvittaessa ottaa kuvia tai tehdä muita dokumentointitoimia.

Museovirasto esittää hankkeelle myönnettävän vesilain mukaisen luvan ehdoksi seuraavaa:

Hankkeen aloittamisesta ilmoitetaan Museovirastolle ja Satakunnan museolle, ja niille annetaan mahdollisuus käydä tutustumassa hankealueeseen, kun vanha rantamuuri on purettu. Mikäli hanketta toteutettaessa havaitaan muinaisjäännöksiin viittaavia löytöjä, kuten vanhoja kivi- tai puurakenteita, niistä ilmoitetaan viipymättä Museovirastolle ja Satakunnan museolle.

4) Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on todennut, että hakemuksessa mainittu Kirjurinluodon yleinen uimaranta (EU-ranta) sijaitsee rakennuskohteesta alavirtaan Raumanjuovan varrella. Mikäli mahdollista, tulee rakennustyötä vesialueella välttää uimakauden 1.6.-15.8. välisenä aikana, jotta pohjasedimentin kiintoaineen sekoittuminen veteen ei aiheuta haitallisia vaikutuksia uimaveden laatuun.

5) Porin kaupunginhallitus on antanut Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon mukaisen lausunnon.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Aluehallintovirastolle ei ole toimitettu muistutuksia tai mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Hakija on selityksessään todennut **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen** vaatimuksista, että rakennustöiden yhteydessä ruopattavien massojen määrä on 10 880 m³. Ruoppausmassat tullaan läjittämään Porin kaupungin hallinnoimalle maanlajitysalueelle Hangassuon kaatopaikalle.

Urakoitsija laatii tarkkailusuunnitelman hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista ja toimittaa sen ELY-keskuksen hyväksyttäväksi.

Aluehallintovirasto on pyytänyt lausunnon Museovirastolta ja hankkeen aloituksesta ilmoitetaan Satakunnan museolle Museoviraston lausunnon mukaisesti.

Porin kaupunki hakee uutta lupaa rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen uuden rantamuurin rakentamisen edellyttämälle alueelle. Ennen luvan hakemista Porin kaupunki sopii viranomaisneuvottelut asiasta.

Museoviraston lausunnon johdosta hakija on ilmoittavansa hankkeen aloittamisesta Museovirastolle ja Satakunnan museolle ja niille annetaan mahdollisuus käydä tutustumassa hankealueeseen, kun vanha rantamuri on purettu. Mikäli hanketta toteutettaessa havaitaan muinaisjäännöksiin viittavia löytöjä, kuten vanhoja kivi- tai puurakenteita, niistä ilmoitetaan viipymättä Museovirastolle ja Satakunnan museolle.

Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon osalta hakija on todennut, että samentumista aiheuttavia töitä pyritään välttämään uimakauden 1.6.-15.8. välisenä aikana. Tarvittaessa voidaan käyttää siltiverhoa kiintoaineen kulkeutumisen ehkäisemiseksi.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Porin kaupungille luvan uuden rantamuurin rakentamiseen vesistöön Porin kaupungissa hakemuksen mukaisesti hakemukseen liitetyn 28.2.2019 päivätyn asemapiirustuksen nro RS101_2 (mittakaava 1:200) osoittamaan paikkaan sekä vesialueen ruoppaukseen.

Aluehallintoviraston lupa on voimassa hakemuksen mukaisella alueella sillä ehdolla, että luvan saajalla on voimassa oleva Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lupa vuollejokisimpukoiden rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen koko alueella.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia määräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet

1. Rantamuri on rakennettava 17.5.2019 päivättyjen piirustusten nrot RS219_2A ja RS201_2A sekä 28.2.2019 päivätyn piirustuksen nro RS101_2, mittakaava 1:200, mukaisesti.

Ruoppaus

2. Rantamuurin rakenteiden kohdalta saadaan ruopata noin 11 000 m³ pohja-sedimenttiä.

Ruoppausmassat on läjitettävä alueelle, jolla on lupa kyseisten massojen vastaanottoon.

Töiden suorittaminen

3. Jokainen työvaihe on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti ja siten ja sel-laisena aikana, että vesialueelle, sen käytölle ja vesiluonnolle aiheutuu mah-dollisimman vähän haittaa ja häiriötä.

Töitä ei saa tehdä virkistyskäyttöaikaan 1.6.-15.8.

4. Museovirastolle ja Satakunnan museolle on varattava tilaisuus käydä tutus-tumassa hankealueeseen, kun vanha rantamuri on purettu. Mikäli hanketta toteutettaessa havaitaan muinaisjäännoiksiin viittaavia löytöjä, niistä on il-moitettava viipymättä Museovirastolle ja Satakunnan museolle.

Kunnossapito

5. Luvan saajan on huolehdittava rantamuurin ja muiden rakenteiden kunnos-sapidosta asianmukaisesti.

Korvaukset

6. Töiden suorittamisesta aiheutuva, välittömästi ilmenevä edunmenetys on viivytyksettä korvattava vahinkoa kärsineelle.

Tarkkailu

7. Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia Kokemäenjoen tilaan Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolme kuukautta ennen tarkkai-lun ja toiminnan aloittamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa muuttaa tarkkailu-suunnitelmaa.

Töiden aloittaminen ja toteuttaminen

8. Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kolmen vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin viiden vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

Ilmoitukset

9. Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle, Museovirastolle, Satakunnan museolle ja tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.
10. Hankkeen valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Museovirastolle ja Satakunnan museolle sekä Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Hankkeen tarkoitus

Uuden rantamuurin rakentaminen on tarpeen jokirantaympäristön monipuolisen hyödyntämisen parantamiseksi ja alueen käytön lisäämiseksi.

Hanke ei ole alueella voimassa olevan asemakaavan vastainen.

Jos ratkaisun ehtona olevaa lupaa poikkeamiseen ei saisi, on kaupungilla kuitenkin nykyisen rantamuurin kunnossapitovelvollisuus vesilain 2 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesti.

Hankkeesta saatava hyöty

Hanke parantaa kevyen liikenteen ja veneilyn mahdollisuuksia sekä ranta-alueen turvallisuutta korvaamalla nykyinen huonokuntoinen rakenne uudella turvallisella rakenteella.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Toimenpiteet aiheuttavat vesialueella samentumista mutta vaikutus on tilapäinen ja lyhytaikainen.

Vesienhoitosuunnitelma

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuoteen 2021 mukaan Kokemäenjoen alaosan ekologinen tila on luokiteltu välttäväksi ja tavoitteena on vähintään hyvän ekologisen tilan saavuttaminen viimeistään vuonna 2021 ja vähintään hyvän kemiallisen tilan vuoteen 2027 mennessä. Hanke ei vaikuta haitallisesti vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Etuvertailu

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Sovelletut säännökset

Vesilain (587/2011) 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5 §, 6 §:n 2 momentti, 7, 8, 10, 11 ja 18 §

Lausuntoihin ja muistutuksiin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa **Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen, Museoviraston, Porin kaupungin ja Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen** vaatimukset huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 7 765 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan ruoppausta 4 000–20 000 koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 5 970 euroa. Muun vesilain 3 luvun mukaisen hankkeen käsittelymaksu on 3 590 euroa. Jos päätösasiakirja sisältää useita maksutaulukossa maksullisiksi säädettyjä vesitalousasioita siten, että ne muodostavat samaa tarkoitusta palvelevan kokonaisuuden, peritään asian käsittelystä korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian käsittelymaksun suuruinen maksu kuitenkin siten, että maksuun voidaan lisätä 50 prosenttia muiden vesitalousasioiden taulukon mukaisista maksuista.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Porin kaupunki
 Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
 Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen
 Suomen ympäristökeskus
 Museovirasto

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen tai ilmaisseet mielipiteensä asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<http://avi.fi/lupatieto-palvelu>).

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Porin kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Merja Antikainen ja esitellyt ympäristölakimies Sinikka Laitakari.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy 17.4.2020.												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi, kotikunta ja mihin valitusoikeus perustuu - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (<i>mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle</i>) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												